

el Sr. Vicario Capitular Canónigo Lic. D. Clemente Muirguía, pronunció la oracion fúnebre castellana; y acabada ésta, se concluyó el funeral con los cinco *responsos* solemnes que se cantan uno por el *Preste* y los demas por las otras dignidades en los ángulos del catafalco.

Y para complemento de todo, el M. I. y V. Sr. Dean y Cabildo acordó se publicase un cuaderno que contuviese la relacion de ambos funerales en los términos que queda dicho, los adornos poéticos de la pira y las oraciones latina y castellana.

ORATIO FUNEBRIS

ILLUSTRISSIMI AC RREMI D. D. D.

JOANNIS CAJETANI GOMEZ PORTUGAL

MICHOACANENSIS EPISCOPI

IN SANCTA CATHEDRALI ECCLESIA

MORELIÆ

Undecima Novembris Die

ANN. DOM. 1850

A. D. L. PELAGIO A. LAVASTIDA

IPSIUS ECCLESIE CANONICO

PROLATA.

MORELIÆ.

Typ. I. Arango.

1850.

ORATIO FUNEBRIS
JOANNIS BAPTISTAE COHEN PORTUGALI
MAGISTRI THEOLOGICI
ACCADEMIAE THEOLOGICAE
LISABONENSIS
IN
DIE
MARTIS
MENSE
MAYO
ANNO
MDCCCLXXXV
A
FRANCISCO
MAGISTRO
THEOLOGICO
PROMPTU

UOMODO sedet attrita merore hæc sancta
nostra Ecclesia? ;Cur sacra monilia deposuit,
quibus se, ad repiciendum Dilectum suum ornabat? ;Quare
pius concursus manet consternatus, qui paucis ab hinc
diebus, hunc sacrum frequentabat locum, sereno pectore
hilarique vultu ostendens, non modò lætitiã filiorum pro-
prium, verum etiam vivacissimum sanctæ Religionis ardo-
rem? ;Cur animæ nostræ tabescunt hæc tristissima mortis
imagine? ;Quem ad finem hoc luctuosum erectum est, Mo-
numentum? Quid commune funeribus cum factis præcla-
ris, quorum sola memoria magno semper fuit nobis præsidio
atque solatio? ;Quare oppressas sub hujus tumuli pondere,
et inter mortis trophæa, quasi relegatas conspicimus, species
illas, quarum amplitudine revelabantur nobis sive fiducia,

sive gaudium, sive tranquillitas cæteraque pignora, quæ felicitatem innuebant illius ecclesiastici regiminis, quod Dei laudibus populorumque exultationibus vigeat? ;Qua ratione?... Sed ;heu!... Suspiria vestra, singultus, amaritudo aliique multi affectus quibus estis suffussi, manifestè loquuntur et luculenter docent, adesse nobis causam doloris profundissimam.... Spectabilis homo inter nos desideratur... Quæritur, et non invenitur... ;At qualis erat? Erat ille quo spes nostra falciebatur, consolatio nostra sustentabatur, cor nostrum roborabatur.... Sed ubinam est?... ;O numquam satis deploranda jactura!.... Amisimus, **ILLUSTRISSE DOMINE**, Episcopum magnum, totius Ecclesiæ mexicanæ ornamentum, Mechoacanensis vero Diœcesis gloriam et solatium, juventutis nostræ Parentem, cuncti cleri inexpugnabile Scutum, Ecclesiæ libertatis Assertorem, jurium ejus Vindicem, atque bonorum fidelissimum Propugnatorem.... Amisimus Sacerdotem magnum, qui, ut verbis sacris loquar, “in vita sua suffulsit domum, et in diebus suis corroboravit templum.....” Amisimus.... ;Proh dolor!! perillustrem Antistitem qui, ut Sacerdos Simon “curavit gentem suam, et liberavit eam à perditione; qui adeptus est gloriam in conversatione gentis, et quasi stella matutina in medio nebulae, et quasi luna plena in diebus suis” emicuit.... Amisimus dignissimum Præsulem “qui effulsit in hoc templo Dei, ut ipse filius Oniæ in templo Jerusalem, quasi sol refulgens, et quasi arcus inter nebulas gloriæ, sicut cypressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, et vestiri eum in consummatione virtutis, et in ascensu altaris sancti gloriam dedit sanctitatis amictum.” Amisimus.... ;ó doloris acerbiter! D. D. **JOANNEM CAJETANUM A GOMEZ DE PORTUGAL**, virum incredibili scientia et virtute cœlesti ornatum, Pontificem præclarum, illustrissimum Principem hujus Sanctæ

Ecclesiæ, Sanctitati Pii IX carum, ejus Domesticum Prælatum, ad Solium pontificium Assistentem, et in pectore Cardinalem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. ;Ergo hunc talem Virum amisimus? ;Ergo eò tandem calamitatis devenimus? ;O crudelis mors! ;Quis victoriam tuam, hac nostrâ partem miserrimâ clade, é manibus præripere potuisset, et in te ipsam vertere triumphum quem tibi, perempta illa prætiosa vita, reportasti? ;O tempora nobis dira! ;Cui mortalium licuisset fatalem impedire cursum quo tantus Pastor, orbato grege, decubuit?

Fratres mei dilectissimi, ;quod nobis erit solatium? ;quod in tanta ærumna, tantoque mœrore levamen? Dum totam Civitatem, totam Diœcesim, totam Rempublicam planctu et quæstu obrutam vidistis, AA. ;fuit aliquis, qui verbis magis quam lacrymis et gemitibus, cordis sui sensum exprimere potuerit? ;Quid inquam? ;Est hodie aliquis inter vos, qui sine animi commotione, ac perturbatione mentis, vitam et mortem Pontificis nostri in memoriam revocare queat? Septem menses jamjam post lamentabilem casum decurrunt, et maximo parique dolore adhuc fletis: quocumque me veritam luctuosissimam mortis imaginem reperio, atque in frontibus vestris tristitiam animi et cordis dolorem, peracerba contemplatione intropicio. Squalori squalorem, plangori plangorem addimus. ;Quid vero solatii ex me ob infelicissimam jacturam requiris, Illustrissime Senatus? Non nisi de te ipso licet hoc expostulare, et quidem non aliter quàm impartiendo nobis tuam amaram affectionem, reciproca enim proprii doloris communicatio est inter ipsos dolentes aliquod levamen. Testis lugubris hujus templi funestusque apparatus, testis numerosus Optimatum, Procerum, Sacerdotum, Populique concursus, testis egomet ipse, qui in hoc lamentationis genus descendo, Joannis Cajetani laudibus commemorandis.

Utinam vero, tanta esset in me dicendi facultas, tantaque copia, ut merita, dotes ac virtutes illius, persequi possem, atque offerre tamquam tributum ac munus, orationem suo condignam objecto, omnibusque numeris absolutam! Attamen, quoad potero efficiam ut intelligant universi Joannem Cajetanum, ita cœlesti Dei gratia ornatum iis animi bonis, quæ Mechoacanensis Ecclesiæ Pastorem decent, ut merito sit connumerandus inter eximios ejus præclarissimosque Decessores. Vita sua optimum argumentum erit.

Ex honestissimis parentibus editus est Præsul noster, cujus virtutes ac gesta præclara, si omnia referre vellem in tanta rerum ubertate, propositas huic orationis generi leges, præterirem. Quapropter donec felicior calamus exurgat, vel aliqua lingua disserta, omnia quæ mihi tantisper cogitanti, sese sponte sua obtulerunt, paucis attingam.

Vix primo ex ætatis curriculo Joannes excessit, dum magistris earum artium, quibus pueritia ad humanitatem informatur, ut eum instituerent, parentes tradiderunt. Ita industriæ ac labori respondebat supra modum puer, ut non solum, veluti exemplar cæteris filiis à patre proponeretur, sed tanquam futuri præscius, supremam in Diœcesi dignitatem ecclesiasticam jam ex tunc puero auspicaretur. Primis litteris imbutus, Guadalaxariensem Civitatem missus fuit, ubi sub disciplina Seminarii Tridentini, latinitatis et humanarum artium rudimentis, Philosophiæ, Theologiæ, ac reliquis sublimioribus scientiis, animum applicuit. Nec res defuit in tentaminibus variis, sapientum spei tam retro conceptæ. Ut plurima taceam, circa unum tantum vos intentos esse deprecor. Cum post multas ærumnas, multosque labores, dies tandem affulsisset qua Noster Pius papa VII pergratâ recordationis, suum in regnum et Sedem, Dei Providentiâ, denuo restitutus fuisset; cum catholica Ecclesia quam plu-

rimis atque luculentissimis signis lætitiâ, qua perfundebatur palam Orbi fecisset; cum omnes quacumque decoratione insigniti, in amplissima dignitatum ecclesiasticarum Hierarchia vires asumpsissent in summo desiderio explendo, ut communi fidelium Parenti, gaudium cordis permagnum pro felicissimo illo eventu, notum facerent; Præsul illius Diœcesis vehementer cupiebat e conventu selectissimo litterarum cultorum, quemdam educere, qui sapientiâ, ingenio, facundiâ, dicendi ratione, clarissimaque latinitatis disciplina, huic magnæ rei pro sua parte absolvendæ, quam dignè aptissimus præcunctis inveniretur; Joannes Cajetanus omnia retulit suffragia, et magna Episcopi sui grataque probatione designatus apparuit. Dedit itaque operam huic labori, et lucubratione confecta ad cujus exemplar erat gratulatio Summo Pontifici litteris deferenda, ita sui Præsulis animum sibi devinxit, ut inter varios ad regendam Seminarii cathedram oppositores, à Prælo denotatus fuerit quamvis ejus ætas vix quinque lustris solummodo computabatur. Humanis igitur ac divinis litteris apprimè excultus, bonisque moribus mirificè ornatus magister magistris, sociisque socius illius domi gratissimè salutavit. Sui jam compos factus, incepta studia perfecit, et alia quæ nondum attigerat, pari animi alacritate, atque ardore prosequutus.

Linguae latinæ, Philosophiæ atque Theologiæ studiis se tradidit, sed quia peculiari quodam animi impetu ad sacras litteras rapiebatur, quidquid ex ecclesiastica disciplina et conciliis in usum traduci posset, diligenter investigavit. Quapropter mirum in modum delectabatur colloquiò sapientum, qui eo tempore, in Seminario, Universitate et Capitulo Guadalaxariensis Ecclesiæ effloebant; et quorum doctrina non poterat perfrui loquendo, eorum libris ac scriptis legendo reficiebatur; ideoque, doctissimus